

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj: koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Krvna vuš.

Tak mislimo, da na hasen budemo s ovom štivom svim gazdom, koji po gorah ili okolo svojega imanja imaju sadovnjake. Jedno, drugo kanimo kazati, kak se moremo najbolje braniti proti onomu nepriatelju, koj nam vezda osobito sadovna dreva poče uništiti, a to je tak zvana krvna vuš. Sklopljenimi ruki nemremo samo gledati, kak nam se oništiju sadovna dreva, jer tak se i veli: »Pomozí si, i Bog ti pomore«. Pri nas, gde puk zveksinom s sadom trguje, je to dosta velika nesreća, jer ako se uništiju dreva, — nebudemo imeli kaj prodati. —

Krvna vuš je najveći nepriatelj jabučnoj drévi, jer ono drevo, koje taj nepriatelj osipa, pak človečja ruka nije na pomoć, ne samo da ne jako, ali redko i malo plodi, nego i do kraja se more uništiti.

Kak moremo prepoznati krvnu vuš? Krvna vuš se zveksinom po stebli, granah, vrhah jabučnoga dréva nalazi i to po takvih pucanjah i rezkov, koji su zabranjeni od deždja i vetra, dakle ne po gornji strani stebila, gde veter dostigne. Po gladih delih stebila i granah ili po listah stalno se nenalazi krvna vuš.

Krvna vuš se nenahadja po jednim, nego spočetka u malom, potlam pak u

velikim broju. Gde po rezkah i pucanjah se nahadja krvna vuš, tam se jedna běla, kak pamuk — koža iliti pravučina zakriva, koje se z tela vuših napravi. Ova pavučina v protuletju v majuš i juniuš mesecu se na tak jakim načinom pokazuje, da ne samo da zakrije onoga reška ili ranu, nego i već visi doli po stebli. Ta pavučina v suhim letnim dobu v juliuš—auguszuš mesecu poče skup iti, ali v mokri, topli jeseni, lija do október, november meseca opet bujo se širi.

Čez zimu je na mesti, rane komaj malo pavučine; — rana je onda u farbi lila.

Ako z fleka krvne vuši moremo to bělu, vunastu pavučinu doli zeti, pod njom čelu jamicu napunjenu u velikim broju najdemo kukce.

Krvna vuš je v odrašení dobi 1½ milimeter velika, bezperotna, odzgor bělo pepelnate farbe. Zadnja stranka njezinoga tela odzgor ima obilno běle sline; ako ove sline doli zememo, moremo i ovdí videti farbu tela, koja je kmično barnasta. V mladi dobi je krvna vuš brštjanskoga kamena farbe. Ako z mesta, gde stanuju, doli potegnemo pavučinu, koja je vojščeno, i mesto s prstom razdruzujemo, a z onoga dođuču mokrinu na běli papir namažemo, onda onaj flek na papiru bude čerleni, koj je malo k zased-

jenoj krvi spodoben; odovut je i kukcu ime: »krvna vuš«.

Kak živi i gde raste krvna vuš? — Krvna vuš svoje prvu (protuletnu) odrasljivost na starim (prošlo letnim) krvno vušivi rani počme. Na ovih mestih čez zimu matice ne neseju jaje, nego bez sparenja (dakle tak zvano devojčnim povanjem) odmah žive kukce skoti u broju 30—40—50. Ovi komaj za dva tjedne do kraja zrasteju i med njimi su same matice. Ove onda ravno tak, kak mati njive bez svakoga sparenja odmah žive mlade kotiju. Tak — devojčno i žive kotijučno — se pova krvna vuš čez čelo protuletje, leto i čez jesen, ali u ovim vremenu, tojest v jeseni med povanjem — kak potlam videli budemo, — se promenljivost pokaže.

Krvna vuš čez jedno leto more 10 ili više korenike imeti i od toga je, da na najprvih mestih, tojest na svojih prvih gnjezdah se na ljetnoma tak napova, da mlajši koreniki si nenajdeju mesto med starih vuših, nego su prisiljeni na druga mesta se odpraviti. Krvna vuš ima vusta samo za četali, a ne za grizti.

Jer pak, ova meštija njezina je tak fina i slaba, da s njom nemre trdo drévo prepíčiti, zato se na takva mesta spravi, gde svoje sčetinje na lehkoma more v meso drveta zapíčiti, a to mesta su najbolša staro

Z A B A V A

Kralj i meštija.

Jeden kralj je stal svojom ženom i kćerjom na ladju, da si s familijom na morju zabav najde. Kad su već od brege dalje odišli, nadigne se silni veter, ladju pak odnese na drugu, — čisto nepoznatu zemlju, gde je kralj od svojega orsaga nigdar ništa čul, kak od ove zemlje, kam ga je ladja odnesla.

Kad izajdu na suho, na jedni nepoznati zemlji se najdu, gde se je ne ufal za kralja vun dati. Peneze je sobom ne imal, a meštiju nikakvu nije razmel. Drugać nije se mogel s familijom hraniti, moral se je u jednom selu za pastira javiti.

Kad su ovde nekoliko let preživili, sin kralja one zemlje zagledal je njegovu kćer, ka je jako lepa i dosta dorasla bila. Sin kralja pove svomu otcu i svojoj materi, da si ženu nikada drugde ne hoće sebi

zeti, kak samo kćer pastira iz toga i toga sela. —

Otec i mati i drugi dvorani hoću ga odvrataći od ove sramote, on, kraljevski sin, kak bi si za ženu kćer jednoga pastira mesto kćeri toliko cesarah i kraljah zel! Ali sve zabadavo, on jim samo to reče: »Nju, a nijednu drugu, volim odpovedati koruni, neg nju pustili.

Da mu roditelji vidiju, da drugač nemore biti, pošleju jednoga vezira k pastiru, da mu javi, da sin kralja njegovu kćer hoće sebi za ženu zeti.

Pastir zapita vezira: »Kakovu meštiju zna sin kraljev?«

Vezir začuden veli: »Prosim te za Boga! kak bi kraljev sin znal meštiju? Kaj bi kraljev sin s meštijom? Meštije se moraju ljudi vučiti, da si svakodašnjega kruha priskrbiju, a kraljev sin ima zemlju i grade.«

Pastir mu veli nato opet: »Ako nezna nikakove meštije, ja mu svoju kćer ne budem dal.«

Vezir se povrne k domu, da pove svojemu gosponu, kaj mu je pastir povedal. Sada su se jako čudili. Oni su mislili, da to za pastira najveća sreća bude i dika, kad njegovu kćer sin kralja za ženu zeme, — on pita, kakovu meštiju zna kraljev sin? —

Kralj pošle drugoga vezira; ali pastir i ovomu ovak reče: »Dokle se kraljev sin ne nauči kakove meštije i ne donese mi pokazati, da je svojom vlastjom rukom napravil, nečem s njim nikakvoga priateljstva imati.

Kad je drugi vezir povedal, da pastir neda svoju kćer dokle, dok se kraljev sin ne navči kakve meštije, onda ide sin kraljev po varaših, da si rezgleda, kakvu meštiju bi se najteži i najbrže navčil. — Hodeč od jedne hiže do druge, od jedne delalnice do druge, gledajuč svakofele meštije, dojde u jednu delalnicu, gde svilo pleteju. To mu se za lahko i za brzo vidi navčiti, ostane za par dana tam, dok se meštiju navučil. Vezda oplete sam jednu špulju svila, da odnese ju k pastiru pokazati i

Gabona árak. — Cienna žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól	frtíg
Buza	Pšenica	9	—
Zab	Zob	6	—
Rozs	Hrž	6	50 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	5	10 —
» » ó	» stara	5	10 —
Árpa	Jecmen	6	—
Fehér bab uj	Grah beli	6	—
Sárga » »	» žuti	5	50 —
Vegyes » »	» zrnčan	5	25 —
Lenmag	Len	8	50 —
Bükköny	Grahorka	6	75 —

Nyilttér*)

E rovat alatt közlötékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szork.

Báli selyem 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdrágább szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító)

Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztan lá.

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági és egyéb magféléket, különösen répamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom **egyrezt a gazdaközönség tájékoztásául, másrézt a magzükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédéséül** kijelenteni, hogy a vidéki ismétlődőknél csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők **valóban czégmentől származóknak**, melyek vagy

az én ólomzárammal,
vagy egy álló
medvét jelképező

törvényszékieleg bejegyzett védjeggyel, vagy mindkettővel ellátott zacskóban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön
csász. és kir. udvari szállító
magnagykereskedés
Budapest, VI., Andrássy-ut. 23. sz.

742 2-2

Kérje

The Continental
a Bodega Company.

világhírű spanyol és portugál
borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
fűszer és csemege kereskedés-
sekben, valamint poharanként

az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: Budapest
25a kts: IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca
sarkán, a Gentry-Cast-wood szemben.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn

s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemeték szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500.000 drb; vadoncz-állománya 8 millió. A czég éventeként 4500-5000 rendelőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesén homoktalajon létesült. **homoki szőlőtelepítőknek kincses háza** mert mint tudva van, a homok-földben éppen ugy, mint az agyagos, köveces talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban eről meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodás vagy túlságosan kővértett talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult **Bereczki Máté** mezőkovásházi hírneves telepéről valók. **Ugy magasderekú, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, ózsi barack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből.** Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhűtés, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorték dbja 45-50 kr. Nagyvami vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentiri gyümölcsfajokból táblatártes folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökerzetüknel fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fentiri minőségű csemeték vadonczai is bármely számban és erősségben megrendelhetők a fentiri czégnél. A gazdag gyökerzetű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtíg terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. Levél-czim:

Unghváry László gyümölcsfa-iskolája, Czepléden.

642 9 10

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER
Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, **fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tag-szagatagnál és meghűléseknel** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment evezéses alatt nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziszser**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekenként árban majdnem minden gyógyszeriarán készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosa legyünk, mert több kisebbertéku utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyegyzes nélkül **nem** vásárolt utansíta vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT (Thüringia).

646 17-40

